

Швачка К.В.

ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ДЕФОРМАЦІЇ ПЕДАГОГА В ПТНЗ ТА ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ ЇЇ

В роботі розглянуті питання професійної деформації педагога вищого інженерно - педагогічного навчального закладу.

Проаналізовано, що рівень професійної деформації та «професійного вигорання» у професійній діяльності викладача залежить від конкретних соціально-психологічних умов праці, цілісності особистості викладача та його особистісних характеристик; результати експерименту дають усі підстави стверджувати, що в педагогічній діяльності найбільш успішним є викладач із середнім рівнем професійної деформації; організаційно-педагогічні умови, завдяки яким викладач зможе зменшити рівень професійної деформації у процесі своєї діяльності, є: розробка системи запобігання професійній деформації педагога вищого технічного навчального закладу; перебудування застарілих установок, професійних менталітетів, штампів і стереотипів, які склалися в досвіді педагога ВІПНЗ; стимулювання мотивації викладача ВІПНЗ до подальшого професійного саморозвитку через залучення до інноваційної діяльності; запобігти професійній деформації педагога можна двома основними шляхами: через поглиблення психолого-педагогічної підготовки педагогів із застосуванням традиційних форм роботи (лекції, семінари, практикуми); інтенсивним – шляхом залучення до творчої діяльності.

Визначені стадії деформації: зниження самооцінки, самотність, емоційне виснаження.

Зниження самооцінки: зникають позитивні емоції, з'являється деяка усунутість у відносинах з членами сім'ї; виникає стан тривожності, незадоволеності; повертаючись додому, все частіше хочеться сказати: «Не лізьте до мене, дайте спокою!»

Самотність. Як наслідок, такі «згорілі» працівники відчувають безпорадність і апатію. З часом це може перейти в агресію і відчай.

Емоційне виснаження: притупляються уявлення про цінності життя, людина стає небезпечно байдужим до всього, навіть до власного здоров'я; втрачається інтерес до чого б то не було.

Втома, апатія і депресія, супроводжуючі емоційне згорання, приводять до серйозних фізичних нездужань — гастриту, мігрені, підвищеного артеріального тиску, синдрому хронічної втоми і так далі.

У висновках надані рекомендації:

- 1) у ВІПНЗ створити/активізувати психолого - педагогічну службу ;
- 2) періодично організовувати психолого-педагогічні тренінги та семінари;
- 3) розробити методичні рекомендації по створенню сумісних наукових і творчих проектів для педагогів і студентів;
- 4) стимулювати мотивацію викладача ВІПНЗ до подальшого професійного саморозвитку.

Робота виконана під керівництвом доц. кафедри ПМПН Євсюкова О.Ф.